

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTITUT HISTORII — KOMISJA HISTORII PAŃSTWA I PRAWA

CZASOPISMO
PRAWNO - HISTORYCZNE

TOM XXXIII—ZESZYT 1

1981

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Stanisław Grodziski, Kazimierz Kolańczyk, Bogdan Lesiński (sekretarz redakcji), Bogusław Leśnodorski, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Jan Wąsicki

---

Tłumaczyła na język francuski: Maria Szaniecka

Adres Redakcji: 61-809 Poznań, ul. Czerwonej Armii 90, Collegium Juridicum UAM

Printed in Poland

ISBN 83-01-03493-9

ISSN 0070-2471

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 350+90 egz. Ark. wyd. 33,0. Ark. druk. 24,5. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100. Oddano do składania 9 lutego 1981 r. Druk ukończono we wrześniu 1981 r. Zam. nr 104/75. P-11/296. Cena zł 120,—

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

TOM XXXIII — Zeszyt 1

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Ludwik Łysiak, Sąd wyższy prawa niemieckiego w Bieczu	1
<i>Le tribunal supérieur du droit allemand à Biecz . . . . .</i>	20
Juozas Jurginis, Położenie chłopów na Litwie po ustawie włócznej z 1557 roku	23
<i>La situation des paysans en Lituanie après la loi de „włóka” de 1557 . . . . .</i>	33
Marek Wąsowicz, Rozstrzyganie sporów prawnych między podmiotami własności publicznej w Królestwie Polskim w latach 1817-1867	35
<i>La procédure appliquée dans les litiges entre les sujets de la propriété publique dans le Royaume de Pologne (1817-1867) . . . . .</i>	45
Stanisław Grodziski, Komisja Kodyfikacyjna Rzeczypospolitej Polskiej	47
<i>Commission de codification de la République de Pologne . . . . .</i>	80
Michał Pietrzak, Sąd Najwyższy w II Rzeczypospolitej	83
<i>La Cour Suprême dans la IIe République . . . . .</i>	102
Krzysztof Krasowski, Próby zniesienia prawa patronatu w Polsce w okresie międzywojennym	105
<i>Les essais d'abolition du droit de patronat en Pologne à l'époque d'entre deux guerres . . . . .</i>	124
Adam Jankiewicz, Ministerstwo Sprawiedliwości Rządu RP na emigracji w latach 1939-1945	127
<i>Ministère de la justice du Gouvernement de la République de Pologne à l'émigration entre 1939 et 1945 . . . . .</i>	153

II. DYSKUSJE — DISCUSSIONS

Marek Sobolewski, Rewolucja a inne gwałtowne zmiany w państwie	155
Rett R. Ludwikowski, Tradycje szlacheckie — rzeczywistość i mit w polskiej kulturze politycznej	169

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Władysław Sobociński, O prawie francuskim w Niemczech na początku XIX wieku	197
---	-----

IV. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES
CRITIQUES

Studien zur Geschichte des sächsisch-magdeburgischen Rechts in Deutschland und Polen. Hrsg. D. Willoweit, W. Schich (Witold Maisel)	223
K. Orzechowski, Ogólnopolskie zgromadzenia stanowe (Henryk Olszewski)	225
A. Filipczak-Kocur, Sejm zwyczajny z roku 1629 (Jacek Sobczak)	229
M. Foucault, Discipline and punish (Jacek Sobczak)	231
E. Rozenkranz, Napoleońskie Wolne Miasto Gdańsk (Tadeusz Cieślak)	232
Recherches sur l'Histoire des Institutions et du Droit (Lesław Pauli)	235

* * *

Istoria dreptului Romanesc, vol. I, pod red. V. Hangi, P. Marcu (S.R.)	237
Mélanges offerts à Jean Dauvilliers professeur honoraire à l'Université des Sciences Sociales de Toulouse (S.R.)	238
F. W. Henning, Landwirtschaft und ländliche Gesellschaft in Deutschland, Bd. I, 800 bis 1750 (S.R.)	239
J Kejř, Městské zřizení v Českém státě ve 13 století (S.R.)	239
R. Foreville, Gouvernement et vie de l'Eglise au Moyen-Age (S.R.)	240
Städte und Ständestaat. Zur Rolle der Städte bei der Entwicklung der Stände- verfassung in europäischen Staaten vom 13. bis zum 15. Jahrhundert. Hrsg. B. Töpfer (S.R.)	240
K. Malý, Trestní právo v Čechách v 15. - 16. století (L.P.)	241
G. d'Agostino, Parlamenti e società nel regno di Napoli secoli XV - XVII, Guida editori (S.R.)	242
A. Marongiu, I parlamenti sardi. Studio storico istituzionale e compara- tivo (S.R.)	242
Iz istorii feodal'noj Rossii. Stati i očerki k 70-letiju so dnja roždenija prof. V. V. Mavrodina (S.R.)	243
Problemy razvitija feodal'noj sobstvennosti na zemlju, red. A. M. Sacha- rov (S.R.)	243
W. Buchholz, Staat und Ständegesellschaft in Schweden zur Zeit des Überganges vom Absolutismus zum Ständeparlamentarismus 1718 - 1720 (S.R.)	244
Etudes Historiques Hongroises, 1980, publiées à l'occasion du XV ^e Congrès International des Sciences Historiques par la Commission Nationale des Historiens Hongrois (S.R.)	244
Folia Historica Bohemica, t. I (S.R.)	245
Istoričeskije Zapiski, t. 103 (S.R.)	245
P. Horváth, Vergleichende Rechtsgeschichte. Wissenschaftsgeschichte und Methodik (S.R.)	246
Der Staat, Bd. 18, H. 1 - 4, Hrsg. E. W. Böckenförde u.a. (H.O.)	246
Tradition und Fortschritt im Recht. Festschrift gewidmet der Tübinger Juri- stenfakultät zu ihrem 500 jährigen Bestehen, Hrsg. J. Gernhuber (J.K.)	247

V. IN MEMORIAM

Jakub Sawicki 1899 - 1979 (Marek Sędek, Chrystian Wójcik)	249
---	-----

VI. KRONIKA — CHRONIQUE

Historycy prawa na XV Międzynarodowym Kongresie Nauk Historycznych w Bukareszcie (Hubert Izdebski)	257
Problemy metodologii historycznej w prawoznawstwie (Henryk Olszewski)	258
Zygmunt Wojciechowski — historyk ustroju i prawa (Henryk Olszewski)	259
Z prac nad reedycją Volumina Legum (Stanisław Grodziski)	260
Muzeum Sejmu Polskiego (Andrzej Gwiżdż)	261
Kolokwium habilitacyjne dra Józefa Ciągwy (Andrzej Abramski)	262
Obrona pracy doktorskiej mgr. Tadeusza Maciejewskiego (Augustyn Burkiewicz)	263

VII. BIBLIOGRAFIA — BIBLIOGRAPHIE

Hubert Izdebski, Prace bibliograficzne Jakuba Sawickiego a aktualne problemy bibliografii historyczno-prawnej	265
Hubert Izdebski, Marek Wąsowicz, Maria Zabłocka-Sionina, Materiały do polskiej bibliografii historyczno-prawnej za rok 1978	275

WSPÓLPRACOWNICY ZESZYTU 1

Andrzej Abramski (Katowice)
Augustyn Burkiewicz (Gdańsk)
Tadeusz Cieślak (Warszawa)
Stanisław Grodziski (Kraków)
Andrzej Gwiżdż (Warszawa)
Hubert Izdebski (Warszawa)
Adam Jankiewicz (Warszawa)
Juozas Jurginis (Wilno)
Joanna Kosioriewicz (Lublin)
Krzysztof Krasowski (Poznań)
Rett R. Ludwikowski (Kraków)
Ludwik Łysiak (Kraków)
Witold Maisel (Poznań)
Henryk Olszewski (Poznań)
Lesław Pauli (Kraków)
Michał Pietrzak (Warszawa)
Stanisław Russocki (Warszawa)
Marek Sędek (Warszawa)
Jacek Sobczak (Poznań)
Władysław Sobociński (Warszawa)
Marek Sobolewski (Kraków)
Marek Wąsowicz (Warszawa)
Chrystian Wójcik (Warszawa)
Maria Zabłocka-Słonina (Warszawa)